

Rozvod - Francúzsko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fr](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

OBSAH

- 1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?
- 2 Aké sú dôvody na rozvod?
- 3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:
 - 3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)
 - 3.2 rozdelenie majetku manželov
 - 3.3 maloleté deti manželov
 - 3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?
- 4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?
- 5 Aké sú podmienky rozluky?
- 6 Aké sú právne dôsledky rozluky?
- 7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?
- 8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?
- 9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?
- 10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?
- 11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?
- 12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?
- 13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?
- 14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?
- 15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?
- 16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

Existujú štyri druhy rozvodu:

- rozvod dohodou;
- rozvod na základe uznania rozvratu manželstva alebo uznaný rozvod;
- rozvod z dôvodu trvalého rozvrátenia vzťahu;
- rozvod z dôvodu zavinenia.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

- Manželia môžu požiadať o rozvod dohodou, ak sa dohodnú na existencii rozvratu manželstva a všetkých jeho dôsledkoch. V takom prípade nemusia uviesť príčinu rozvodu, no musia sudcovi predložiť na schválenie návrh dohody, v ktorej budú upravené dôsledky rozvodu. Sudca schválenie zamietne len v prípade, ak nie sú dostatočne chránené záujmy detí alebo niektorého z manželov.
- O uznaný rozvod môže požiadať jeden z manželov, pričom druhý z manželov ho uzná, alebo oň môžu požiadať obidvaja manželia. Na rozdiel od rozvodu dohodou manželia uznávajú zásadu rozvodu, ale nedokážu sa dohodnúť na jeho dôsledkoch. Ich vysporiadanie preto prináleží sudcovi.
- O rozvod z dôvodu trvalého rozvrátenia vzťahu môže požiadať jeden z manželov v prípade, že manželia k dátumu podania návrhu na rozvod dva roky nežili spolu, pričom sa predpokladá neexistencia spolužitia a želanie ukončiť zväzok.
- O rozvod z dôvodu zavinenia môže požiadať jeden z manželov z dôvodu konania, ktoré možno pripísať druhému z manželov a ktoré predstavuje závažné alebo opakované porušenie manželských povinností a spôsobuje neúnosnosť ďalšieho spolužitia.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

- Povinnosti zachovania vernosti, spolužitia a vzájomnej pomoci zanikajú po nadobudnutí právoplatnosti súdneho rozhodnutia rozvode, t. j. nie je viac možné podať voči nemu odvolanie.
- Každý z manželov znova nadobúda slobodu uzavrieť nový manželský zväzok.
- Po rozvode manželia strácajú právo používať priezvisko druhého manžela. Jeden z manželov si však priezvisko zachovať môže, ak s tým druhý manžel súhlasí alebo ak sudca vydá povolenie. Tento manžel musí preukázať, že je to v jeho osobitnom záujme alebo záujme jeho detí.

3.2 rozdelenie majetku manželov

- Po rozvode dochádza k zrušeniu majetkového režimu manželov a prípadne k rozdeleniu majetku.
- Rozvod nemá vplyv na manželské výhody, ktoré nadobudli platnosť počas manželstva, ani na existujúce majetkové dary. Na druhej strane sa v jeho dôsledku v plnej miere ruší právo na manželské výhody, ktoré nadobudnú platnosť zánikom majetkového režimu manželov, úmrtím jedného z manželov alebo nakladaním s majetkom pre prípad smrti.
- V prípade rozvodu dohodou je podmienkou vydania rozhodnutia o rozvode uzatvorenie dohody medzi manželmi o likvidácii ich peňažných záujmov. Pri ostatných formách rozvodu sa manželia môžu dohodnúť na tejto likvidácii pred vydaním rozhodnutia o rozvode, nie je to však podmienkou. V takom prípade sa k likvidácii pristupuje po vydaní rozhodnutia.

3.3 maloleté deti manželov

Rozvod nemá žiadny osobitný vplyv na pravidlá týkajúce sa výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý je v zásade zverený obom rodičom spoločne. Sudca však môže rozhodnúť o zverení výkonu rodičovských práv a povinností jednému z rodičov, ak je to nutné v záujme dieťaťa.

Každý rodič musí aj naďalej prispievať na výživu a vzdelávanie dieťaťa. Tento príspevok má formu výživného, ktoré vypláca jeden rodič druhému rodičovi, no môže mať aj podobu celkového alebo čiastočného priameho pokrytia výdavkov vynakladaných na dieťa. Príspevok sa môže vyplatiť aj formou práva na užívanie a bývanie.

3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?

Poznámka: Výživné, ktoré vypláca jeden manžel druhému manželovi, predstavuje dočasné opatrenie, t. j. je udelené len do vydania rozhodnutia o rozvode. Po rozhodnutí o rozvode má jeden manžel právo žiadať od druhého manžela iba úhradu vyrovnávacieho podporného príspevku (*prestation compensatoire*) alebo náhradu škody.

- Cieľom vyrovnávacieho príspevku je vykompenzovať rozdiel v životných podmienkach manželov, ktorý vznikol zánikom manželstva. Jeho sumu stanovuje sudca podľa príjmov a potrieb každého z manželov. Má paušálnu povahu a v zásade sa uhrádza formou kapitálu:
 - uhradením sumy peňazí v súlade s platobnými podmienkami;
 - alebo prevodom vlastníctva k majetku alebo dočasného alebo doživotného práva užívania, bývania alebo požívania.

Výnimočne sa vyrovnávací príspevok môže stanoviť vo forme doživotnej renty, ktorá sa môže v prípade zmeny zdrojov alebo potrieb manželov znížiť.

- Náhrada škody sa môže udeliť jednému z manželov, ak má rozvod pre neho mimoriadne závažné dôsledky:
 - ak je odporcom v konaní o rozvod v dôsledku trvalého rozvrátenia vzťahu, pričom sám nepodal návrh na rozvod;
 - alebo ak sa v rozhodnutí o rozvode pripisuje celá vina druhému z manželov

(pozri „Pohľadávka na výživné – Francúzsko“).

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Súdna rozluka je zákonná úprava vzťahov, ktorou zanikajú určité manželské povinnosti, ako je povinnosť spolužitia manželov, bez toho, aby zanikol manželský zväzok. Uzavretie nového manželstva teda nie je možné a naďalej sa zachováva aj povinnosť vzájomnej pomoci.

5 Aké sú podmienky rozluky?

- Druhy a konanie sú také isté ako v prípade rozvodu.
- V zásade platí, že manžel, voči ktorému bol podaný návrh na rozluku môže podať protinávrh na rozvod alebo rozluku a naopak, manžel, voči ktorému bol podaný návrh na rozvod, môže podať návrh na rozvod alebo na rozluku.
- V prípade návrhu na rozvod z dôvodu trvalého rozvrátenia vzťahu nie je možné podať návrh na rozluku, len návrh na rozvod.
- Ak má sudca súčasne posúdiť návrh na rozvod a návrh na rozluku, najskôr preskúma návrh na rozvod. Návrh na rozluku preskúma len v prípade, že nevyhovie návrhu na rozvod. Ak sa oba návrhy zakladajú na zavinení, sudca ich preskúma súčasne a ak ich prijme, vydá rozhodnutie o rozvode na základe spoločného zavinenia.

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

Dôsledky rozluky

- Rozlukou zaniká povinnosť spolužitia, no aj naďalej platia povinnosti vzájomnej podpory, vernosti a pomoci. Manželka taktiež aj naďalej používa priezvisko svojho manžela, pokiaľ súd nerozhodne inak. Povinnosť vzájomnej pomoci znamená, že jeden z manželov môže byť povinný vyplácať výživné druhému manželovi, ak je tento v situácii núdze. Výška sa stanovuje bez ohľadu na zavinenie manželov, okrem prípadov, v ktorých oprávnený manžel závažne neplnil svoje povinnosti počas manželstva. Výživné môže byť nahradené stanovením sumy kapitálu, ak je majetok povinného manžela na to vhodný.
- Pokiaľ ide o majetkové veci, rozhodnutím dochádza k zániku a likvidácii majetkového režimu manželov tak, ako v prípade rozvodu. Majetok manželov sa rozdelí.
- V prípade úmrtia jedného z manželov sa dedičské práva druhého manžela nemenia a uplatňujú sa na neho ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa pozostalého manžela. V prípade rozluky dohodou však manželia môžu do dohody zahrnúť ustanovenie o vzdaní sa dedičských práv.

Zmena rozluky na rozvod

Na žiadosť jedného z manželov sa rozhodnutie o rozluke zmení ipso iure na rozhodnutie o rozvode, pokiaľ rozluka trvala dva roky. Sudca v takom prípade vydá rozhodnutie o rozvode a stanoví jeho dôsledky. Príčina rozluky sa stáva príčinou rozvodu. Pripísanie viny nie je možné zmeniť.

Vo všetkých prípadoch rozluky je zmena na rozvod dohodou možná na žiadosť oboch manželov. Avšak, ak je rozluka udelená na základe dohody, je možné ju zmeniť len na rozvod dohodou.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Vyhlásenie manželstva za neplatné, ktoré si vyžaduje súdne rozhodnutie, znamená, že všetky dôsledky manželstva zanikajú späť tak, ako keby nikdy neexistovalo.

Rozvod alebo rozluka sa od neho odlišujú v tom, že ich dôsledky sa zameriavajú len na budúcnosť.

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Podmienky vyhlásenia manželstva za neplatné závisia od toho, či ide o relatívnu neplatnosť (ak sa týka neplatnosti súhlasu alebo neposkytnutia povolenia od osôb, ktoré ho mali poskytnúť) alebo absolútnu neplatnosť (nedodržanie podmienky verejného poriadku).

Prípady relatívnej neplatnosti

Existujú tri takéto prípady:

- chyba v osobe alebo v základných vlastnostiach osoby;
- donútenie;
- nezabezpečenie povolenia od osôb, ktorých povolenie bolo potrebné.

Návrh na vyhlásenie neplatnosti môžu podať len určité osoby: manžel, ktorého súhlas je neplatný alebo ktorý nebol spôsobilý na právne úkony v čase sobáša; osoby, od ktorých bolo potrebné získať súhlas so zväzkom; alebo prokuratúra.

Návrh na vyhlásenie neplatnosti možno podať v lehote piatich rokov odo dňa sobáša alebo odo dňa, keď manžel získal úplnú slobodu alebo odo dňa, keď zistil chybu.

Prípady absolútnej neplatnosti

Úplné nezabezpečenie súhlasu, maloletosť, bigamia, incest, neprítomnosť jedného z manželov na sobáši, nepríslušnosť úradníka matriky a nelegálne manželstvo.

Návrh môže podať akákoľvek osoba, ktorá má záujem konať, alebo prokuratúra v lehote tridsiatich rokov.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Dôsledky sú zhodné v prípade relatívnej neplatnosti aj absolútnej neplatnosti.

- Osobné aj majetkové dôsledky manželstva zanikajú, pretože na manželský zväzok sa hľadí, ako keby nikdy neexistoval. Napríklad, ak jeden z manželov umrie, vyhlásením manželstva za neplatné druhý z manželov stráca dedičské právo.

Zmiernenie tejto zásady je však možné, ak jeden z manželov alebo obidvaja manželka konali v čase sobáša v dobrej viere. V tom prípade je „domnelé“ manželstvo aj naďalej neplatné, ale pristupuje sa k nemu tak, akoby jednoducho zaniklo. Všetky občianskoprávne, osobné alebo finančné dôsledky, ku ktorým došlo pred vydaním rozhodnutia o vyhlásení manželstva za neplatné, sa zachovávajú.

- Pokiaľ ide o deti, vyhlásenie manželstva ich rodičov za neplatné nemá na ne právny vplyv a ich situácia sa rieši rovnako ako pri rozvode.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

Rozvod a jeho dôsledky sa upravujú v súdnom rozhodnutí.

Okrem prípadu rozvodu dohodou sudca počas rozvodu zabezpečí zmierovací postup. Sudca tiež môže navrhnúť mediáciu. Túto uskutočňuje fyzická osoba alebo združenie, ktoré vypočujú strany, skonfrontujú ich stanoviská a pomôžu nájsť riešenie sporných otázok.

Strany, ktoré po uskutočnení mediácie dosiahnu dohodu, môžu predložiť túto dohodu sudcovi na schválenie.

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Kde treba podať návrh

- Návrh na rozvod alebo na rozluku

Návrh má formu žiadosti, ktorú právny zástupca predloží na podateľni všeobecného súdu (*Tribunal de grande instance*).

Miestne príslušným je:

- súd v mieste bydliska rodiny;
- ak manželia bývajú oddelene a výkon rodičovských práv a povinností je spoločný, súd v mieste, v ktorom má pobyt ten z manželov, s ktorým bývajú maloleté deti;
- ak manželia bývajú oddelene a rodičovské práva a povinnosti vykonáva len jeden z nich, súd v mieste, v ktorom má tento rodič pobyt;
- v ostatných prípadoch súd v mieste, v ktorom má pobyt manžel, ktorý nepredložil návrh;
- v prípade spoločného návrhu je príslušný súd podľa výberu manželov podľa pobytu jedného z nich.
- Návrh na vyhlásenie manželstva za neplatné

Návrh na vyhlásenie manželstva za neplatné sa podáva na všeobecnom súde v mieste, v ktorom býva odporca. Má formu predvolania prostredníctvom súdneho úradníka.

Potrebné dokumenty

- Návrh na rozvod alebo na rozluku

Vo všetkých prípadoch rozvodu musia manželia poskytnúť všetky údaje potrebné na ich identifikáciu, údaje o zdravotnej poisťovni a informácie o službách a orgánoch, ktoré im vyplácajú dávky alebo dôchodky alebo akékoľvek iné výhody.

Ak sa sudcovi podá žiadosť o udelenie vyrovnávacieho príspevku, manželia musia poskytnúť čestné vyhlásenie o presnosti ich príjmov, zdrojov, majetku a životných podmienkach.

V prípade rozvodu dohodou sa v návrhu nemusia uvádzať dôvody rozvodu, ale musí k nemu byť priložená datovaná dohoda s podpismi manželov a ich právneho zástupcu/zástupcov, v ktorej sú v plnej miere upravené dôsledky rozvodu a ktorej súčasťou je, ak je to vhodné, výkaz o likvidácii majetkového režimu manželov (*état liquidatif du régime matrimonial*).

V ostatných prípadoch sa v návrhu neuvádza právny základ, ani dôvody rozvodu, no žiadosť musí obsahovať, ak je to vhodné, návrhy v súvislosti s dočasnými opatreniami.

- Návrh na vyhlásenie manželstva za neplatné

Nevyžaduje sa žiadny osobitný dokument.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Právnu pomoc, či už úplnú alebo čiastočnú, možno poskytnúť na základe finančných pomerov dotknutej osoby (pozri tému „Právna pomoc – Francúzsko“).

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Tieto rozhodnutia podliehajú bežným opravným prostriedkom.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

Rozhodnutia vydané vo veci rozvodu sa automaticky uznávajú bez osobitného konania.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Proti uznaniu takýchto rozhodnutí možno namietať podaním žaloby o nevykonateľnosť rozsudku (*action en inopposabilité*) na všeobecnom súde. Na základe rozhodnutia o nevykonateľnosti možno namietať voči ďalšej žiadosti druhej strany o vyhlásenie vykonateľnosti (t. j. žiadosti, ktorej cieľom je získať vyhlásenie o vykonateľnosti rozhodnutia iného štátu vo Francúzsku). A naopak, zamietnutie má podobné účinky ako doložka vykonateľnosti.

Uplatňuje sa rovnaký postup ako v prípade konania o vyhlásení vykonateľnosti.

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

V súlade s ustanoveniami nariadenia (EÚ) č. 1259/2010 z 20. decembra 2010, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti rozhodného práva pre rozvod a rozluku, si rozhodné právo pre rozvod alebo rozluku zvolia manželia.

Ak si nezvolia žiadne právo, rozvod a rozluka podliehajú:

- právu v mieste obvyklého pobytu manželov ku dňu podania návrhu na súd; alebo
- právu v mieste posledného spoločného pobytu manželov, pričom musia byť splnené dve podmienky, po prvé, tento pobyt sa neskončil skôr ako rok pred podaním návrhu na súd, a po druhé, jeden z manželov má aj naďalej pobyt v tomto štáte ku dňu podania návrhu na súd; alebo
- právu štátu, ktorého štátnymi príslušníkmi boli obaja manželia ku dňu podania návrhu na súd; alebo
- právu štátu konajúceho súdu.

Ak sa však návrh týka zmeny rozluky na rozvod, právo, ktoré sa uplatňuje na rozvod, je právo, ktoré bolo uplatnené na rozluku, pokiaľ sa manželia nerozhodnú inak.

Súvisiace odkazy

[Webová lokalita ministerstva spravodlivosti](#)

[Webová lokalita Legifrance](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 30/11/2018